

@fosselat

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

موضوع

طرح کلی اندیشه اسلامی در قرآن

خلاصه سلسله جلسات آیت الله سید علی خامنه ای حفظه الله
(رمضان ۱۳۵۳ شمسی)

تهیه شده توسط حجت الاسلام علی رجبی

جلسه چهارم: ایمان زاینده و همراه با تعهد های عملی [عمل به تکلیف، شرط تحقق وعده های الهی]

آیا ایمان به معنای باور و پذیرش فکری کامل، به تنهایی و به طور مجرد کافی است؟

یا ایمان از این جهت که **نقشبند زندگی و زاینده عمل** است، معتبر می باشد؟

قرآن - ایمان را همواره در کنار عمل به عنوان انگیزشی برای پیمودن راهی درست به سوی مطلوب مورد نظر قرار داده و در ده ها آیه، پاداش های دنیوی و اخروی را برایمان توأم با عمل، مترتب ساخته است.

(کتاب طرح کلی اندیشه اسلامی در قرآن، ص ۸۹)

۱- مشخصات جامعه ایمانی

- ایمان شرط برتری در برابر دشمنان

- امنیت برای مومنین است

۲- مولفه های ایمان متعهدانه (همورد)

- مولفه های ایمان متعهدانه در آیه ۷۸ سوره حج

۳- تعهد ایمانی "هجرت" (سه گروه مختلف مسلمانان)

- معنای صحیح "هجرت" [عمل ناشی از ایمان]

(حج آیه ۷۷)

توضیح: ایمان ، بر طبق فرهنگ قرآن، صرفاً یک امر قلبی نیست .

ایمان مجرد ، ایمان قلبی خشک و خالی ، ایمانی که در جوارح و اعضای مومن مشهود نیست : این ایمان از نظر اسلام ارزشمند نیست .

- اول مومن به خدا شیطان است .

ابلیس سالیانی خدا را عبادت می کرد و دلش کانون معرفت خدا بود ، اما در آن بزنگاه در آنجایی که ایمان ها همه آنجا به کار می آیند ، یعنی در هنگام انتخاب ، تعیین راه نهایی ، این ایمان به کار ابلیس نیامد ، این ایمان در همان دل ماند .

ایمانی که فقط در دل بماند ، می پوسد می خشکد .

=> جامعه ای که به تعهدات ایمانی عمل نمی کند ، نام خود را جامعه مومن نگذارد .

وَلَا تَهْنُوا
و سست نشوید
وَلَا تَحْزَنُوا
و غمگین نشوید

= < وَأَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ
در حالی که شما برترید اگر مومن باشید

(آل عمران ۱۳۹)

توضیح: آن کسانی که این صلاهی عجیب را از قرآن شنیدند، بعد به واقعیت ها نگاه می کنند می بینند مومنین به قرآن از همه برتر نیستند، بلکه گروکش همه هستند و تعجب می کنند که این وعده قرآن پس کو؟! و اگر زمانی برای انجام این وعده پیدا نکردند، منتظر **ولی عصر** (صلوات الله علیه) می مانند.

= < به این عده باید خاطر نشان کرد که بله، وعده الهی حق است، هم در زمان **ظهور مهدی موعود (ص)** و هم هر جایی که ایمان صورت بندد. ایمانی که قرآن آن راه همراه عمل می داند و از تعهد جدا نیست.

نمونه تاریخی: اگر فقط پذیرش در صدق کلمه ایمان کافی بود، من می گویم **اول مومن به پیامبر (ص) ابولهب** یا **ولید بن مغیره** مخزومی بود، آن هوشمندان عرب خوب می فهمیدند که رسول خدا راست می گوید: اما شما بعد از 14 قرن از آن تاریخ او را شیعه نمی دانی. و یا **عمرو بن عاص**، پشیمان از دوستی با معاویه

امنیت برای مومنین است *

الَّذِينَ آمَنُوا

کسانی که

ایمان آوردند

وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ

و ایمان خود را با ستمگری نیامیختند

أُولَئِكَ لَهُمُ الْأَمْنُ

آنانند برای ایشان ایمنی

وَهُمْ مُهْتَدُونَ

و آنها راه یافتگانند

(انعام ۸۲)

توضیح: ایمانی در اسلام معتبر است که زاینده و تعهد آفرین باشد.

نباید منتظر نصرت، امنیت و نتیجه ایمانی باشیم که با تعهد های عملی همراه نیست.

- وصیت معاویه به نزدیکانش

در پی ترویج فرهنگ ایمان بدون عمل است که "معاویه" سفارش می کند: "وقتی من مردم، این بسته های کوچک را در کفن من بگذارید: " پرسیدند: این بسته ها چه هستند؟ گفت: "۱- یک دانه اش قسمتی از لباس پیامبر است، ۲- یک روز هم پیامبر سر و صورتش را اصلاح می کرد یا ناخن می گرفت، چند دانه از آن ذرات مو و ناخن دور افتاده پیامبر را جمع کردم. این ها را در کفن من بگذارید تا خدا مرا ببخشد."

مؤلفه های ایمان متعهدانه (همورد)

@fosselat

۱- وَجَاهِدُوا فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ

در راه خدا چنانکه شایسته است مجاهدت نمایید

۲- هُوَ اجْتَبَاكُمْ وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ

اوست که شما را برگزید و در دین بر شما هیچ دشواری و ناسازی قرار نداده،

مِلَّةَ أَبِيكُمْ إِبْرَاهِيمَ ۚ هُوَ سَمَّاكُمُ الْمُسْلِمِينَ مِنْ قَبْلُ وَفِي هَذَا

این شیوه و آیین پدرتان ابراهیم است، او شما را از پیش و در این نوبت "مسلم" نامیده است

=> لِيَكُونَ الرَّسُولُ شَهِيدًا عَلَيْكُمْ

تا پیامبر گواه و دید بان شما باشد

وَتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ

و شما گواهان و دیدبان بشریت باشید

۳- فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ ۚ وَآتُوا الزَّكَاةَ ۚ

و به پا دارید نماز را

و بدهید زکات را

وَأَعْتَصِمُوا بِاللَّهِ ۚ - هُوَ مَوْلَاكُمْ

به خدا متکی و پناهند گردید (به آئین او متوسل شوید) او است سرپرست و پشتیبان شما،

=> فَنِعْمَ الْمَوْلَىٰ وَنِعْمَ النَّصِيرُ

نیکو سرپرست و نیکو یاری است

(سوره حج آیه ۷۸)

مولفه های ایمان متعهدانه (همورد)

@fosselat

* مولفه های ایمان متعهدانه در آیه ۷۸ سوره حج

۱- جهاد "وَجَاهِدُوا فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ"

حجم، کیفیت، عمق و پایداری تلاش در راه خدا باید به نسبت بزرگی و عظمت خود خدا، از همه تلاش ها بزرگ تر، پایدارتر و خستگی ناپذیرتر باشد.

۲- زمامداری بشر "هُوَ اجْتَبَاكُمْ..."

"برگزیدن" یعنی ای ملت اسلام، شما را به صورت دردانه های نازپرورده ای کنار گذاشته و گفته این ها تافته جدا بافته هستند، حتی اگر گناه کردند، خلاف فرمان ما عمل کردند، باز هم بهشت به نام این هاست؟ [اگر

چنین باشد،] این حرف یهودی هاست درباره خودشان؟!؟ قُلْ إِنْ كَانَتْ لَكُمْ الدَّارُ الْآخِرَةُ عِنْدَ اللَّهِ خَالِصَةً مِنْ

دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوْا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (۹۴) وَقَالُوا لَنْ يَدْخُلَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَنْ كَانَ هُودًا أَوْ نَصَارَى تِلْكَ

أَمَانِيُّهُمْ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (۱۱۱) (سوره بقره)

این "برگزیدن" به معنای انتخاب آماده ترین فرد برای بزرگترین کار است.

گزینش امت اسلام، مانند گزینش قوم بنی اسرائیل، از این قبیل است.

۳- اقامه نماز "فَأَقِمْوَا الصَّلَاةَ"

حال که شما از طرف خداوند به ماموریت دشواری اعزام می شوید این تعهد های عملی را انجام دهید.

۴- پرداخت زکات "آتُوا الزَّكَاةَ"

۵- اعتصام به خدا "وَأَعْتَصِمُوا بِاللَّهِ"

به خدا و ائین الهی توکل کنید، به او پناه ببرید، چرا که خدا سرپرست و نگهبان و هم جبهه شماست.

تعهد ایمانی "هجرت" (سه گروه مختلف مسلمانان)

@fosselat

(انفال ۷۲)

آمَنُوا

ایمان آوردند

وَهَاجَرُوا

و هجرت کردند (به خاطر خدا و جامعه اسلامی از زندگی دست شستند)

وَجَاهَدُوا بِ

و مجاهدت نمودند با

إِنَّ الَّذِينَ

به یقین کسانی که

أَمْوَالِهِمْ

ثروتها

وَأَنْفُسِهِمْ

و جانهایشان

فِي سَبِيلِ اللَّهِ

در راه خدا

أُولَئِكَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ

آنان به هم پیوستگان و هم جبهه گان یکدیگرند.

أَوْوَا

پناه دادند

وَنَصَرُوا

و یاری کردند

وَالَّذِينَ

و آن کسانی که

مَا لَكُمْ مِنْ وَلَايَتِهِمْ مِنْ شَيْءٍ حَتَّىٰ يُهَاجَرُوا

شما را با آنان پیوند و پیوستگی ای نیست تا وقتی هجرت کنند .

ولی هجرت نکردند (و به عضویت جامعه اسلامی که متضمن تعهدات فراوان است ، در نیامدند)

آمَنُوا

ایمان آوردند

وَلَمْ يُهَاجَرُوا

وَالَّذِينَ

و آنان که

عهد ایمانی "هجرت" (سه گروه مختلف مسلمانان)

* معنای صحیح "هجرت" [عمل ناشی از ایمان]

هجرت یعنی چه؟ یعنی از شهری به شهر دیگر مهاجرت کردند و بس؟ نه!

"هجرت" به معنای یک باره از همه چیز دست شستن به خاطر هدف، به خاطر پیوستن به جامعه اسلامی و به خاطر قبول تعهد در مجموعه تشکیلات جامعه اسلامی است.

هنگامی که مسلمانان از مکه بیرون رفتند، مغازه پر متاع و پر کالای آن ها دیگر متعلق به آنها نبود.

"هجرت" یعنی برای بنای کاخ عظیم جامعه اسلامی یک خشت بردن.

جامعه اسلامی که در مدینه به وجود آمده بود، به عناصر مومن، فعال، پرتلاش، پرتوان، سابقه دار، اسلام فهم، محب و معتقد به این راه با دلی سرشار از ایمان احتیاج داشت.

آن کسی که هجرت می کرد از مکه، از انس و محبت و خاطره و راحتی عیش و نوش می گذشت.